

L I G J
Nr.9077, datë 9.6.2003

**PËR RATIFIKIMIN E “MARRËVESHJES PËR TREGTINË E LIRË NDËRMJET
REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE REPUBLIKËS SË BULLGARISË”**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Ratifikohet “Marrëveshja për tregtinë e lirë ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Republikës së Bullgarisë”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.3871, datë 30.6.2003 të Presidentit të Republikës të Shqipërisë, Alfred Moisiu

MARRËVESHJE
**PËR TREGTINË E LIRË NDËRMJET REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË DHE REPUBLIKËS
SË BULLGARISË**

Hyrje

Duke dashur që të zhvillojnë dhe fuqizojnë marrëdhëniet miqësore, veçanërisht në fushën e bashkëpunimit ekonomik dhe tregtar, me qëllim që të kontribuojnë në zhvillimin për bashkëpunim ekonomik mes dy vendeve dhe të zgjerojnë fushën e shkëmbimit reciprok tregtar,

Republika e Shqipërisë dhe Republika e Bullgarisë (këtu e më tutje të quajtura “Palë Kontraktuese”),

Duke riafirmuar angazhimin e tyre për t’iu përmbytur parimeve të ekonomisë së tregut, e cila shërben si bazë për marrëdhëniet e tyre,

Duke patur parasysh dëshirën e tyre të përbashkët për të marrë pjesë aktivisht në procesin ndërkombëtar të integritimit ekonomik,

Duke shprehur gadishmërinë e tyre për bashkëpunim në gjetjen e mënyrave dhe rrugëve për forcimin e këtij procesi,

Duke patur parasysh te drejtat dhe detyrimet që rrjedhin nga Marrëveshja Europiane për Asocim midis Komunitetit Europian dhe Shteteve të tij anëtare nga njëra anë, dhe Republikës së Bullgarisë nga ana tjetër, dhe Marrëveshjes së Bashkëpunimit midis Komunitetit Europian dhe Republikës së Shqipërisë,

Duke zgjidhur në këtë mënyrë eliminimin progresiv të barrierave në tregti në përputhje me dispozitat e Marrëveshjes së Përgjishme Mbi Tarifat dhe Tregtinë (MPTT, 1994) dhe Marrëveshjes që themeloi Organizatën Botërore të Tregtisë (OBT),

Duke deklaruar gadishmërinë e tyre në ndërmarrjen e aktiviteteve në kuadër të nxitjes së zhvillimit të harmonizuar të tregtisë së tyre si dhe të zgjerimit të diversifikimit të bashkëpunimit të tyre të ndërsjellë në fusha me interes të përbashkët, përfshi fushat që nuk mbulohen nga kjo Marrëveshje, duke krijuar kështu një kuadër dhe mjedis mbështetës bazuar në barazi, mos-diskriminim, dhe në një barazpeshë të drejtave dhe detyrimeve,

Duke qënë të bindur se kjo Marrëveshje do të ndikojnë në fuqizimin e vazhdueshëm të sistemit tregtar reciprok dhe do të kontribuojnë në procesin e integritimit në Europë,

Duke patur parasysh se asnjë dispozitë e kësaj Marrëveshjeje mund të interpretohet si e tillë që t'i përjashtojë palët nga detyrimet e tyre nën marrëveshje të tjera ndërkombëtare, veçanërisht Marrëveshjen e Përgjithshme mbi Tarifat dhe Tregtinë, 1994, dhe Marrëveshjen që themeloi Organizatën Botërore të Tregtisë,

Kanë vendosur, në ndjekje të këtyre objektivave, të konkludojnë Marrëveshjen e mëposhtme (këtu e më tutje të quajtur si “kjo Marrëveshje”) :

Neni 1 **Objektivat**

1. Palët Kontraktuese do të krijojnë gradualisht një zonë të tregtisë së lirë gjatë një periudhe tranzitore që zgjatet deri në 1 Janar 2007 në përputhje me dispozitat e kësaj Marrëveshjeje dhe në përputhje me dispozitat e shprehura në Nenin XXIV të Marrëveshjes MPTT të vitit 1994, dhe Marrëveshjes që themeloi OBT-në.

2. Objektivat e kësaj Marrëveshjeje janë:

- a) të zgjerojë bashkëpunimin ekonomik ndërmjet dy vendeve dhe të rrisë standartin e jetesës së popujve të tyre,
- b) të eliminojë gradualisht kufizimet në tregtinë e mallrave,
- c) të vendosë kushte të barabarta konkurrence për tregti në mes të Palëve Kontraktuese,
- d) të kontribuojë në këtë mënyrë në heqjen e barrierave ndaj tregtisë, në zhvillimin e harmonizuar dhe në zgjerimin e tregtisë botërore,
- e) të forcojë bashkëpunimin midis Palëve Kontraktuese,
- f) të krijojë kushte për nxitje të mëtejshme të investimeve, veçanërisht për zhvillimin e investimeve të përbashketa në të dyja vendet,
- g) të nxisë tregtinë dhe bashkëpunimin e Palëve Kontraktuese në tregjet e vendeve të treta.

KAPITULLI 1 **PRODUKTET INDUSTRIALE**

Neni 2 **Fusha**

1. Dispozitat e këtij Kapitulli do të aplikohen mbi produktet industriale, me origjinë nga njëra prej Palëve Kontraktuese. Për qëllimin e kësaj Marrëveshjeje, termi “produkte industriale” do të thotë produkte të cilat klasifikohen në Kapitujt 25 deri tek 97 sipas Përshkrimit të Mallrave në Sistemin e Harmonizuar të Mallrave dhe Kodit Doganor, me përjashtim të produkteve të përshkruara në Aneksin I.

Neni 3 **Tarifa Doganore Bazë**

1. Për shkëmbime tregtare që janë objekt i kësaj Marrëveshjeje, Tarifat Doganore të Republikës së Shqipërisë do të zbatohet mbi klasifikimin e mallrave të importuara në Republikën e Shqipërisë. Tarifat Doganore të Republikës së Bullgarisë do të aplikohet mbi klasifikimin e mallrave të importuara në Republikën e Bullgarisë.

2. Për secilin produkt, tarifa doganore bazë që do të aplikohet, dhe që do të nënshtrohet reduktimeve të mëvonshme, të përcaktuara në këtë Marrëveshje, duhet të jetë tarifa e Parimit të Kombit më të Favorizuar, e aplikueshme nga Palët Kontraktuese në ditën që pason datën e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

3. Në rast se pas datës së hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, bëhen reduktime tarifore të aplikuara sipas parimit erga omnes, sidomos reduktime të rezultuara nga MPTT 1994 dhe Marrëveshja që themeloi Organizatën Botërore të Tregtisë (OBT), tarifatat e rezultuara nga këto reduktime do të zëvendësojnë tarifatat doganore bazë sipas Paragrafit 2, nga data e zbatimit të reduktimit.

4. Tarifat doganore të reduktuara, të llogaritura në përputhje me Paragrafin 2, duhet të rumbullakosen në përputhje me rregullat aritmetike, në shifrën e parë dhjetore të mallrave të importuara në Bullgari dhe pa shifra dhjetore për mallrat e importuara në Shqipëri.

5. Palët Kontraktuese duhet të këmbëjnë reciprokisht informacionin mbi tarifën e tyre doganore bazë.

Neni 4

Tarifat Doganore mbi Importet dhe Detyrime të tjera me efekt të njëjtë me Tarifat Doganore

1. Asnjë tarifë e re doganore mbi importet ose detyrime të tjera që kanë efekt të njëjtë me tarifën doganore nuk do të zbatohen, as ato ekzistueset nuk do të rriten në tregtinë midis Palëve Kontraktuese, që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

2. Tarifat doganore mbi importet, të aplikuar në Republikën e Shqipërisë mbi produktet me origjinë nga Republika e Bullgarisë, të specifikuar në Aneksin II, do të reduktohen dhe eliminohen në mënyrë progresive në përputhje me afatet e përcaktuara në këtë Aneks.

3. Tarifat doganore mbi importet, të aplikueshme në Republikën e Bullgarisë mbi produktet me origjinë nga Republika e Shqipërisë, të specifikuar në Aneksin III, do të reduktohen dhe eliminohen në mënyrë progresive në përputhje me afatet e përcaktuara në këtë Aneks.

4. Tarifat doganore mbi importet të aplikueshme në Republikën e Shqipërisë mbi produktet me origjinë nga Republika e Bullgarisë të cilat nuk janë të specifikuar në Aneksin II, do të eliminohen në datën e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

5. Tarifat doganore mbi importet të aplikueshme në Republikën e Bullgarisë mbi produktet me origjinë nga Republika e Shqipërisë të cilat nuk janë të specifikuar në Aneksin III, do të eliminohen në datën e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 5

Detyrimet Fiskale

Dispozitat e Nenit 4 do të zbatohen gjithashtu dhe për detyrimet doganore me natyrë fiskale.

Neni 6

Tarifat Doganore mbi Eksportet dhe Detyrime të tjera me Efekt të njëjtë me Tarifat Doganore

1. Asnjë tarifë e re doganore mbi eksportet ose detyrimet që kanë efekt të njëjtë, nuk do të zbatohen në tregtinë mes Palëve Kontraktuese, që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

2. Të gjitha tarifat doganore mbi eksportet dhe detyrimet që kanë efekt të njëjtë do të eliminohen në datën e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 7

Kufizimet Sasiore mbi Eksportet dhe Importet si dhe Masat që kanë Efekt të Njëjtë

1. Asnjë kufizim i ri sasior mbi eksportet dhe importet ose masa që kanë efekt të njëjtë nuk do të zbatohet në tregtinë mes Palëve Kontraktuese që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

2. Të gjitha kufizimet sasiore mbi eksportet dhe importet nga Palët Kontraktuese dhe masat që kanë efekt të njëjtë do të eliminohen që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 8

Barrierat Teknike në Tregti

1. Të drejtat dhe detyrimet e Palëve Kontraktuese, në lidhje me standartet ose rregullat teknike dhe masave respektive në lidhje me to, do të zbatohen në përputhje me Marrëveshjen e OBT-së Mbi Barrierat Teknike në Tregti.

2. Palët Kontraktuese duhet të bashkëpunojnë dhe të shkëmbejnë informacion në fushën e standartizimit, metrologjisë, vlerësimit të konformitetit dhe akreditimit, me qëllim të eliminimit të

barrierave teknike në tregti.

3. Secila Palë Kontraktuese, me kërkesë të Palës tjetër, duhet të japë informacion mbi rastet individuale të veçanta të standarteve, rregullave teknike ose masave të ngjashme me to.

KAPITULLI II PRODUKTET BUJQËSORE

Neni 9 **Fusha**

Dispozitat e këtij Kapitulli duhet të aplikohen ndaj produkteve bujqësore që klasifikohen në Kapitujt 1 deri 24 të Përshkrimit të Mallit në Sistemin e Harmonizuar të Mallrave dhe Kodit Doganor, përfshi dhe produktet e përshkruara në Aneksin I të kësaj Marrëveshje, me origjinë nga njëra prej Palëve Kontraktuese.

Neni 10 **Shkëmbimi i Koncesioneve**

1. Palët Kontraktuese deklarojnë gadishmërinë e tyre të zhvillojnë, aq sa e lejojnë politikat e tyre bujqësore, zhvillimin e harmonizuar të tregtisë mbi produktet bujqësore dhe të diskutojnë këtë çështje në mënyrë periodike në Komitetin e Përbashkët.

2. Në vazhdim të këtij objektivi Palët Kontraktuese i japin njëra-tjetrës koncesionet e specifikuar në Protokollin A duke përcaktuar masat për lehtësimin e tregtisë për produktet bujqësore në përputhje me dispozitat e këtij Kapitulli dhe atyre të specifikuar në këtë Protokoll.

3. Duke patur parasysh:

rolin e bujqësisë në ekonomitë e tyre,

zhvillimin e tregtisë së produkteve bujqësore mes Palëve Kontraktuese ,

sensitivitetin e veçantë të produkteve bujqësore,

rregullat e politikave të tyre bujqësore,

rezultatet e negociatave tregtare shumëpalëshe sipas GATT dhe OBT-së,

Palët Kontraktuese do të shqyrtojnë mundësitë e dhenies për njera-tjetrën të koncesioneve të mëtejshme në tregtinë mbi produktet bujqësore.

Neni 11 **Koncesionet dhe Politikat Bujqësore**

1. Pa paragjykuar koncesionet e dhëna në Nenin 10 të kësaj Marrëveshjeje, dispozitat e këtij Kapitulli nuk do të kufizojnë në ndonjë mënyrë ndjekjen e politikave përkatëse bujqësore të Palëve Kontraktuese ose aplikimin e ndonjë mase mbështetur në këto politika, duke përfshirë zbatimin e dispozitave të marrëveshjeve përkatëse të negociuara nën frymën e Marrëveshjes që themeloi OBT-në.

2. Palët Kontraktuese duhet të njoftojnë Komitetin e Përbashkët në lidhje me ndryshimet në politikat e tyre bujqësore përkatëse të ndjekura ose masat e aplikuara të cilat mund të ndikojnë në kushtet e tregtisë mbi mallrat bujqësore mes tyre, sikurse përcaktohet në këtë Marrëveshje. Në bazë të kërkesës së njëres prej Palëve Kontraktuese, duhet të mbahen konsultime të menjëhershme brenda Komitetit të Përbashkët për të ekzaminuar situatën.

Neni 12 **Masa Mbrojtëse Specifike**

Pavarësisht nga dispozita e tjera të kësaj Marrëveshjeje dhe në veçanti të Nenit 17 të kësaj Marrëveshjeje, si dhe në bazë të sensitivitetit të veçantë të produkteve bujqësore, në rast se importet e produkteve me origjinë nga një Palë Kontraktuese, të cilat janë subjekt koncesionesh të dhëna në këtë Marrëveshje, sjellin probleme serioze në tregjet e Palës tjetër Kontraktuese, Pala Kontraktuese e prekur duhet menjëherë të kryejë konsultime për të gjetur një zgjidhje të përshtatshme. Deri në këtë zgjidhje, kjo Palë Kontraktuese mund të marrë masat që ajo i konsideron të nevojshme.

Neni 13

Masat Sanitare dhe Fitosanitare

1. Palët Kontraktuese duhet të aplikojnë rregullat e tyre kombëtare në fushat e veterinarisë, kontrollit sanitar dhe fitosanitar në mënyrë që të korrespondojë me Marrëveshjen e OBT-së Mbi Masat Sanitare dhe Fitosanitare.

2. Masat me karakter veterinaro-sanitar dhe puna e shërbimit veterinar midis Palëve Kontraktuese duhet të jenë të harmonizuara mbi bazën e legjislacionit Europian.

3. Palët Kontraktuese angazhohen për të mos ndërmarrë masa diskriminuese ose masa të tjera të cilat të shpien në kufizimin e rrjedhjes së informacionit përsa i përket nivelit të mbrojtjes sanitare dhe fitosanitare, kafshëve, bimëve dhe produkteve.

KAPITULLI III

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 14

Taksimi i Brendshëm

1. Palët Kontraktuese duhet të evitojnë marrjen e ndonjë mase ose praktike të brëndshme me natyrë fiskale, e cila krijon direkt ose indirekt diskriminim ndaj produkteve me origjinë nga Palët Kontraktuese.

2. Produktet e eksportuara në njërën prej Palëve Kontraktuese nuk duhet të përfitojnë nga rimbursime të taksave të brëndshme përtej sasisë së taksës indirekte të aplikuar mbi to.

Neni 15

Axhustime Strukturore

1. Masa të jashtëzakonshme me kohëzgjatje të kufizuar, që anashkalojnë dispozitat e Nenit 4 të kësaj Marrëveshje, mund të merren nga secila Palë Kontraktuese në formën e rritjes së tarifave doganore.

2. Këto masa mund të kenë të bëjnë vetëm me industrinë në lindje e sipër, ose disa sektorë që po kryejnë ristrukturim ose po përballojnë vështirësi serioze, veçanërisht aty ku këto vështirësi gjenerojnë probleme shoqërore të konsiderueshme.

3. Tarifat doganore mbi importet, të aplikueshme nga Pala Kontraktuese në lidhje me produktet me origjinë nga Pala tjetër Kontraktuese, të hyra në fuqi me anë të masave të mësipërme, nuk mund të tejkalojnë 25% ad valorem dhe duhet të mbeten një element preference për produktet, me origjinë në Palën tjetër Kontraktuese. Vlera totale e importeve të produktit, subjekt i këtyre masave, nuk mund të tejkalojë 15% të importeve totale të produkteve industriale nga Pala tjetër Kontraktuese, sikurse përcaktohet në Nenin 2, gjatë vitit të fundit për të cilin ka të dhëna statistikore.

4. Pala Kontraktuese e interesuar duhet të informojë Komitetin e Përbashkët për çdo lloj mase të jashtëzakonshme që synon të marrë dhe, me kërkesë të Palës tjetër Kontraktuese, duhet të bëhen konsultime në Komitetin e Përbashkët mbi masa të tilla dhe në sektorët për të cilët do të aplikohen, përpara aplikimit të tyre. Kur të jetë duke marrë të tilla masa, Pala Kontraktuese e interesuar duhet t'i japë Komitetit të Përbashkët një program në nivele dhe kohë për eliminimin e tarifave doganore, të hyra në fuqi sipas këtij Neni. Ky program do të sigurojë mënyrën se si do të reduktohen deri në eliminim të këtyre tarifave, duke filluar nga të paktën dy vitet e fundit pas hyrjes në fuqi dhe zbatimit të tyre, me nivele vjetore të barabarta. Komiteti i Përbashkët mund të vendosë për një program të ndryshëm nga ai i paraqitur.

Neni 16

Masat Anti-dumping dhe Kundër-balancuese

Asgjë në këtë Marrëveshje nuk duhet të paragjykojë ose të ndikojë në ndonjë mënyrë në marrjen e masave anti-dumping apo kompensuese nga secila prej Palëve Kontraktuese, në përputhje

me nenin VI të MPTT 1994, me Marrëveshjen mbi zbatimin e Nenit VI të MPTT 1994 dhe me Marrëveshjen mbi Subvencionet dhe Masat Kundër-balancuese sipas kushteve dhe procedurave të përcaktuara në Nenin 20 të kësaj Marrëveshje.

Neni 17

Masat Mbrojtëse të Përgjithshme

Kur një produkt importohet në një nga Palët Kontraktuese në sasi të tilla të rritura dhe në kushte të tilla që shkaktojnë ose rrezikojnë të shkaktojnë:

dëme serioze tek prodhuesit vëndas të produkteve të ngjashme ose drejtpërsëdrejti konkurruese në territorin e Palës Kontraktuese importuese, ose

vështirësi serioze ndaj çdo sektori të lidhur me të në ekonomi ose vështirësi që mund të sjellin përkeqësime serioze të situatës ekonomike të një rajoni,

Pala Kontraktuese e interesuar mund të marrë masat e duhura nën kushtet dhe në përputhje me procedurën, të përcaktuar në Nenin 20 të kësaj Marrëveshje.

Neni 18

Ri-eksporti dhe Mungesat Serioze

1. Aty ku përshtatja me dispozitat e Neneve 6 dhe 7 të çon tek:

ri-eksporti ndaj një vendi të tretë përkundrejt të cilit Palët Kontraktuese eksportuese përmbajnë për produktet në fjalë kufizime sasiore eksporti, tarifa e eksportit ose masa apo detyrimi që kanë efekt të njëjtë; ose

një mungesë serioze ose një rrezik për një mungesë të tillë të një produkti thelbësor për Palën Kontraktuese eksportuese;

dhe ku situatat që i referohen rasteve të mësipërme sjellin ose janë në gjëndje të sjellin vështirësi për Palën Kontraktuese eksportuese, atëherë kjo Palë Kontraktuese mund të marrë masat e duhura sipas kushteve dhe në përputhje me procedurat e përcaktuara në Nenin 20 të kësaj Marrëveshje.

2. Masat e marra si rezultat i një situatë të referuar në Paragrafin 1, duhet të aplikohen në një mënyrë jo diskriminuese dhe të eliminohen atëherë kur kushtet nuk e justifikojnë më mbajtjen e tyre të mëtejshme.

Neni 19

Monopolet Shtetërore

1. Palët Kontraktuese duhet të përshtasin në mënyrë progresive çdo monopol shteti të një karakteri tregtar, në mënyrë që të sigurojnë që nuk do të ketë diskriminim lidhur me kushtet në të cilat mallrat janë siguruar dhe tregtuar ndërmjet shtetasve të Palëve Kontraktuese.

2. Komiteti i Përbashkët duhet të informohet lidhur me masat e adoptuara për të zbatuar këtë objektiv.

Neni 20

Procedura për Aplikimin e Masave Mbrojtëse

1. Përpara fillimit të procedurës për aplikimin e masave të ruajtjes, të përcaktuara në paragrafet e këtij Neni, Palët Kontraktuese duhet të përpiqen të zgjidhin çdo lloj ndryshimi mes tyre me anë të konsultimeve të drejtpërdrejta.

2. Në rast se një Palë Kontraktuese kanalizon importin e produkteve, të cilat sjellin situatën e referuar në Nenin 17, drejt një procedure administrative, qëllimi i së cilës është dhënia e shpejtë e informacionit mbi tendencën e flukseve tregtare, ajo duhet të informojë Palën tjetër Kontraktuese.

3. Pa paragjykim ndaj paragrafit 7 të këtij Neni, një Palë Kontraktuese që mendon të kalojë në masa mbrojtëse duhet të njoftojë menjëherë Palën tjetër Kontraktuese dhe të japë të gjithë informacionin e duhur për këtë gjë. Konsultimet mes Palëve Kontraktuese duhet të kryhen pa vonesë në Komitetin e Përbashkët me synim që të gjendet një zgjidhje e pranueshme reciprokisht.

4.

Përsa i përket Neneve 16, 17 dhe 18 të kësaj Marrëveshje, Komiteti i Përbashkët duhet të ekzaminojë rastin e situatës dhe mund të marrë çdo lloj vendimi që nevojitet për t'i dhënë fund vështirësive të njoftuara nga Pala Kontraktuese e interesuar. Në rastin e mungesës së një vendimit të tillë, brenda tridhjetë ditëve nga referimi i çështjes në Komitetin e Përbashkët, Pala Kontraktuese e interesuar mund të marrë masat e nevojshme për të rregulluar situatën,

Sipas Nenit 30 të kësaj Marrëveshje, Pala Kontraktuese e interesuar mund të marrë masat e duhura pasi të jenë përfunduar konsultimet ose pasi të ketë kaluar një periudhë prej tre muajsh që nga data e njoftimit të parë ndaj Palës tjetër,

Sipas Nenit 25 të kësaj Marrëveshje, Pala Kontraktuese e interesuar duhet t'i japë Komitetit të Përbashkët të gjithë asistencën e kërkuar me qëllim që të ekzaminojë rastin dhe, aty ku duhet, të eliminojë praktikën për të cilat ka kundërshtim. Në rast se Pala tjetër Kontraktuese dështon për t'i dhënë fund praktikës që kundërshtohet brenda një periudhe të fiksuar nga Komiteti i Përbashkët, ose në rast se Komiteti i Përbashkët dështon në arritjen e një marrëveshjeje lidhur me këtë çështje brenda 30 ditëve pune, atëherë Pala Kontraktuese e interesuar mund të adoptojë masat e duhura për të përballuar vështirësitë që rezultojnë nga praktika në fjalë.

5. Masat mbrojtëse të marra duhet t'i njoftohen menjëherë Palës tjetër Kontraktuese. Ato duhet të kufizohen, përsa i përket shtrirjes së tyre në mallra dhe zgjatjes në kohë, në atë sa është e domosdoshme për të rregulluar situatën dhe nuk duhet të tejkalojnë dëmin e shkaktuar nga praktika ose vështirësia në fjalë. Prioritet i duhet dhënë masave që do të vështirësojnë sa më pak funksionimin e kësaj Marrëveshjeje.

6. Masat mbrojtëse të marra duhet të jenë objekt i konsultimeve periodike brenda Komitetit të Përbashkët me synim lehtësimin ose heqjen e tyre atëherë kur kushtet nuk do ta justifikojnë më mbajtjen e tyre.

7. Atëherë kur rrethanat e jashtëzakonshme, të cilat kërkojnë veprim të menjëhershëm, e bëjnë ekzaminimin paraprak të pamundur, Pala Kontraktuese e interesuar mundet që, në rastet e Neneve 16, 17 dhe 18 të kësaj Marrëveshjeje, të aplikojë masa siguroese, të cilat janë medoemos të domosdoshme për të rregulluar situatën. Masat duhet të notifikohen pa vonesë dhe konsultimet mes Palëve Kontraktuese duhet të zhvillohen sa më shpejt që të jete e mundur në Komitetin e Përbashkët.

Neni 21

Përfshirje të Përgjithshme

Kjo Marrëveshje nuk do të përfshijë ndalime ose kufizime mbi importet, eksportet ose mallrat në transit që kryhen mbi bazën e moralit publik, e politikës publike ose e sigurisë së rendit publik, e mbrojtjes së shëndetit dhe të jetës së njerëzve, të kafshëve, bimëve dhe ambientit; mbrojtjes së pasurive kombëtare që përmbajnë vlera artistike, historike dhe arkeologjike; mbrojtjes së rregullave të pronësisë intelektuale ose rregullave që lidhen me arin apo argjendin, ose me ruajtjen e rezervave natyrore të fundme, në rast se këto masa bëhen efektive në lidhje me kufizime në prodhimin ose konsumin e brendshëm. Të tilla ndalime ose kufizime nuk duhet, sidoqoftë, të përbëjnë një mjet diskriminimi arbitrar ose një kufizim i fshehur mbi tregtinë mes Palëve Kontraktuese.

Neni 22

Përfshirje Sigurie

Asgjë në këtë Marrëveshje nuk duhet të ndalojë një Palë Kontraktuese në marrjen e masave të cilat ajo i konsideron të nevojshme:

a) për të parandaluar daljen e informacionit që bie në kundërshtim me interesat thelbësore të sigurisë së saj;

b) për mbrojtjen e interesave thelbësore të sigurisë së saj ose për zbatimin e detyrimeve ndërkombëtare ose politikave kombëtare:

i) në lidhje me trafikun e armëve, municionit dhe shtesave të luftës, duke siguruar që këto masa nuk i bëjnë të pabarabarta kushtet e konkurrencës në lidhje me produktet që nuk janë të destinuara për qëllime specifike ushtarake, si dhe të trafikut të tillë në mallra të tjera, në materiale dhe shërbime që kryhen drejtpërsëdrejti ose indirekt për qëllimet e furnizimit të një ndërmarrje ushtarake;

ose

ii) në lidhje me mos-përhapjen e armëve biologjike dhe kimike, të armëve bërthamore dhe të pjesëve eksplozive bërthamore; ose

iii) masa të marra në kohë lufte ose në tensione të tjera serioze ndërkombëtare, që përbëjnë rrezik lufte.

Neni 23

Rregullat e origjinës dhe Bashkëpunimi ndërmjet Administratave të Doganave

1. Protokolli B i kësaj Marrëveshjeje përcakton rregullat e origjinës dhe metodat që lidhen me bashkëpunimin administrativ.

2. Palët Kontraktuese duhet të marrin masat e duhura, duke përfshirë rishikime të rregullta në Komitetin e Përbashkët dhe rregullime për bashkëpunimin administrativ, për të siguruar që dispozitat e Protokollit B dhe Nenit 3 deri në 7, 11, 14 dhe 15 të kësaj Marrëveshjeje janë aplikuar në mënyrë efektive dhe të harmonizuara, si dhe për të reduktuar, sa të jetë e mundur më shumë, formalitetet e imponuara mbi tregtinë dhe për të arritur zgjidhje të kënaqshme reciproke me futjen në veprim të këtyre dispozitave.

Neni 24

Pagesat

1. Pagesat në monedhën e konvertueshme që kanë të bëjnë me tregtinë në mallra ndërmjet Palëve Kontraktuese dhe transfertat e pagesave të tilla në territorin e njëres prej Palëve Kontraktuese, ku ka residencën njëri prej kreditorëve, do të jenë të lira nga çdo kufizim.

2. Palët Kontraktuese do të heqin dorë nga çdo shkëmbim ose kufizim administrativ në grant, ripagesat ose pranimet e kredive afat shkurtër ndërkombëtare tregtare ose kredive financiare në të cilin një resident i njëres prej Palëve Kontraktuese merr pjesë.

3. Pavarësisht nga dispozitat e paragrafit 2, çdo masë që lidhet me pagesat e korente, e lidhur kjo me lëvizjen e mallrave duhet të jetë në përputhje me dispozitat e përcaktuara në Nenin VIII të Neneve të Marrëveshjes së Fondit Monetar Ndërkombëtar.

Neni 25

Rregullat e Konkurrencës mes Sipërmarrjeve. Ndhimja Shtetërore

1. Ç'farë vijon është e papajtueshme me funksionimin e duhur të kësaj Marrëveshjeje, në rast se këto veprime prekin tregtinë mes Palëve Kontraktuese:

të gjitha marrëveshjet ndërmjet sipërmarrjeve, vendimet me përfshirjen e sipërmarrjeve dhe praktikave të përbashkëta ndërmjet sipërmarrjeve të cilat kanë si objekt të tyre ose pasojë parandalimin, kufizimin ose devijimin e konkurrencës;

abuzimi nga një ose më shumë sipërmarrje i pozicionit dominues në territoret e Palëve Kontraktuese si një e tërë ose në pjesë thelbësore;

çdo ndihmë shtetërore e cila ç'orienton ose kercënon konkurrencën nga favorizimi sipërmarrje të tilla ose prodhimin e mallrave të tillë

2. Secila Palë Kontraktuese do të sigurojë transparencë në fushën e ndihmës shtetërore. Me kërkesë të njëres prej Palëve Kontraktuese, Pala tjetër Kontraktuese jep informacion mbi rastet e veçanta të ndihmës shtetërore.

3. Për qëllimin e aplikimit të dispozitave të paragrafit 1 të kësaj Marrëveshjeje, Pala Kontraktuese do të ndërmarrë masat në përputhje me procedurat dhe kushtet e përcaktuara në Marrëveshjet e tyre respektive me Komitetin Europian. Në rast të ndonjë ndryshimi në këtyre procedurave dhe/ose të kushteve, këto ndryshime do të aplikohen ndërmjet Palëve Kontraktuese.

4. Në rast se një Palë Kontraktuese gjykon se një praktikë e veçantë nuk është në përputhje me termat e paragrafit të parë të këtij Neni dhe:

- nuk është në përputhje me rregullat e implementuara të referuara në paragrafin 3 të këtij Neni, ose

- në mungesë të rregullave të tilla dhe në rast se një praktikë e tillë shkakton ose kercënon të

shkaktojë dëme serioze interesave të asaj Pale Kontraktuese ose dëm material ndaj industrisë vëndase duke përfshirë industrinë e saj në shërbime, mund të marrë masa të përshtatshme mbas konsultimeve të mbajtura në Komitetin e Përbashkët ose mbas 30 ditëve pune që ndjekin konsultimet e mbajtura me sipër.

5. Dispozitat e paragrafit 1 (c) nuk do të zbatohen për produktet e referuara në Kapitullin II.

6. Në rast se njëra Palë Kontraktuese konstaton se një praktike e caktuar është në kundërshtim me paragrafet 1(c) të këtij Neni masa të tilla të përshtatshme, aty ku MPTT 1994 gjen zbatim, mund të adoptohen në përputhje me procedurat dhe sipas kushteve të përcaktuara nga OBT/MPTT 1994 dhe të ndonjë instrumenti tjetër relevant të negociuar me kujdes, të cilat janë të aplikueshme ndërmjet Palëve Kontraktuese.

7. Pavarësisht çdo dispozite të adoptuar në menyrë të kundërt me përmbajtjen e paragrafit 3 të këtij Neni, Palët Kontraktuese do të shkëmbejnë informacion duke marrë parasysh kufizimet e vendosura nga siguria profesionale dhe tregtare.

Neni 26

Vështirësitë e bilancit të pagesave

1. Palët Kontraktuese do të përpiqen të mënjanojnë vendosjen e masave kufizuese duke përfshirë masat e lidhura me importet për qëllimet e bilancit të pagesave.

2. Aty ku njëra nga Palët Kontraktuese është në vështirësi serioze të bilancit të pagesave, ose rrezikohet drejtpërsëdrejti, Pala Kontraktuese e interesuar mundet që të adoptojë, në përputhje me kushtet e përcaktuara nga MPTT 1994 dhe me Nenin VIII të Neneve të Marrëveshjes me Fondin Monetar Nderkombëtar, masa kufizuese, duke përfshirë masa që lidhen me importet të cilat do të jenë me kohëzgjatje të kufizuar dhe që nuk duhet të shkojnë më tutje se ç'farë është e domosdoshme për të rregulluar situatën e bilancit të pagesave. Masat do të lehtësohen në menyrë progresive kur të jetë përmirësuar situata e bilancit të pagesave dhe ato do të eliminohen atëherë kur kushtet nuk do ta justifikojnë më tej mbajtjen e tyre. Pala Kontraktuese e interesuar do të informojë Palën tjetër Kontraktuese për futjen e këtyre masave dhe, aty ku është e praktikueshme, do të japë një program kohor për heqjen e tyre.

Neni 27

Të Drejtat e Pronësisë Intelktuale

1. Palët Kontraktuese do të akordojnë dhe sigurojnë një mbrojtje të efektshme dhe të përshtatshme të të drejtave të pronësisë intelektuale mbi një bazë jo-diskriminuese, duke parashikuar masa efektive për të imponuar respektimin e këtyre të drejtave kundër shkeljeve dhe në veçanti kundër falsifikimit dhe piraterisë. Palët Kontraktuese bien dakord të veprojnë në përputhje me standartet thelbësore të marrëveshjeve shumëpaleshe të paraqitura në Anexin IV.

2. Për qëllimet e kësaj Marrëveshjeje, termi “pronësi intelektual” do të përfshijë në mënyrë të veçantë të drejtën e autorit, duke futur këtu të drejtën e autorit mbi programet kompjuterike dhe bazës së të dhënave, patentat, markat tregtare, dizenjot industriale, treguesit gjeografikë, topografitë e qarqeve të integruar, informacionin konfidencial përfshi dhe njohuritë praktike.

3. Në përmbushje të angazhimeve të tyre si rezultat i marrëveshjeve ndërkombëtare dhe legjislacionit në fushën e të drejtave të pronësisë intelektuale, Palët Kontraktuese në këtë Marrëveshje nuk duhet t'u japin shtetasve të tyre apo shtetasve të Palës tjetër Kontraktuese një trajtim më pak të favorshëm nga ai që u është akorduar shtetasve të çdo shteti tjetër të tretë.

4. Palët Kontraktuese duhet të bashkëpunojnë në çështjet e pronësisë intelektuale. Me kërkesën e një Pale Kontraktuese, ato duhet të kryejnë konsultime ekspertësh mbi këto çështje, në veçanti për aktivitetet që lidhen me konventat ekzistuese ose me konventat e ardhshme ndërkombëtare për harmonizimin, administrimin dhe respektimin e të drejtave të pronësisë intelektuale si dhe për aktivitetet në organizatat ndërkombëtare, të tilla si OBT, Organizata Botërore e Pronësisë Intelktuale, si edhe për marrëdhëniet e Palëve Kontraktuese me një shtet të tretë mbi çështjet e pronësisë intelektuale.

5. Zbatimi i këtij neni do të shqyrtohet rregullisht nga Palët Kontraktuese. Në rast vështirësish në tregti lidhur me të drejtat e pronësisë intelektuale, secila nga Palët Kontraktuese mund të kërkojë

konsultime urgjente për të gjetur zgjidhje reciproke të kenaqëshme.

Neni 28

Prokurimi Publik

1. Palët Kontraktuese e konsiderojnë liberalizimin e tregjeve të tyre të prokurimit publik si një objektiv të kësaj Marrëveshjeje. Palët Kontraktuese synojnë hapjen e aksesit në kontratat publike mbi bazat e jo-diskriminimit dhe reciprocitetit.

2. Palët Kontraktuese do të zhvillojnë në mënyrë progresive rregullat e tyre përkatëse, kushtet dhe praktikat mbi prokurimin publik dhe do t'u japin furnizuesve të Palës tjetër Kontraktuese akses në procedurat e fitimit të kontratave në tregjet e tyre përkatëse të prokurimit publik, akses i cili nuk është e më pak i favorshëm se ai i dhënë kompanive të çdo vendi tjetër të tretë.

3. Komiteti i Përbashket do të ekzaminojë zhvillimet lidhur me arritjen e objektivave të këtij Neni dhe mund të rekomandojë modalitete praktike të zbatimit të dispozitave të paragrafit 2, me qëllim që të sigurojë akses të lirë, transparencë dhe balancim të plotë të të drejtave dhe detyrimeve.

4. Gjatë ekzaminimit të referuar në paragrafin 3, Komiteti i Përbashket mund të konsiderojë, veçanërisht duke ndjekur zhvillimet dhe rregullat ndërkombëtare në këtë fushë, mundësinë e zgjerimit të mbulimit dhe/ose shkallën e hapjes së tregut sipas paragrafit 1.

5. Palët Kontraktuese do të veprojnë për të aderuar në Marrëveshjet e rëndësishme të negociuara nën frymën e GATT 1994 dhe Marrëveshjes së Marrakeshit që themeloi OBT-në.

KAPITULLI IV

DISPOZITAT PËRFUNDIMTARE DHE INSTITUCIONALE

Neni 29

Komiteti i Përbashket

1. Një Komitet i Përbashket themelohet këtu, dhe përbëhet nga përfaqësues të secilës Palë Kontraktuese. Komiteti do të drejtohet nga dy Bashkë-Kryetarë. Bashkë-Kryetari nga secila palë do të jetë Ministri përgjegjës për tregtinë. Komiteti i Përbashket do të ketë në përbërje të tij nga 5 anëtare për çdo Palë Kontraktuese.

2. Komiteti i Përbashket do të jetë përgjegjës për administrimin e kësaj Marrëveshjeje dhe do të sigurojë zbatimin e duhur të saj.

3. Me qëllimin e një zbatimi të saktë të kësaj Marrëveshjeje, Palët Kontraktuese duhet të shkëmbejnë informacion dhe, sipas kërkesës së secilës nga Palët Kontraktuese, duhet të kryejnë konsultime brenda Komitetit të Përbashket. Komiteti duhet të mbajë nën konsideratë mundësinë e heqjes së mëtejshme të të gjitha pengesave ndaj tregtisë mes Palëve Kontraktuese.

4. Komiteti i Përbashket, në përputhje me dispozitat e paragrafit 3 të Nenit 30, mund të marrë vendime në rastet që parashikohen në këtë Marrëveshje. Për çështjet e tjera Komiteti mund të japë rekomandime.

Neni 30

Procedurat e Komitetit të Përbashket

1. Për zbatimin e duhur të kësaj Marrëveshjeje, Komiteti i Përbashket do të takohet kurdoherë që të jetë e nevojshme, por së paku një herë në vit. Secila nga Palët mund të kërkojë të mbahet një takim i Komitetit.

2. Komiteti i Përbashket duhet të veprojë me konsensus.

3. Në rast se një përfaqësues i njëres prej Palëve Kontraktuese në Komitetin e Përbashket, ka pranuar nën rezervë, një vendim që përbën objekt të përmbushjes së detyrimeve të brëndshme ligjore, atëhere vendimi do të hyjë në fuqi, në rast se nuk ka të përcaktuar një datë të mëvonshme, jo më vonë se data e marrjes së njoftimit me shkrim mbi përmbushjen e këtyre detyrimeve.

4. Komiteti i Përbashket duhet të adoptojë rregullat e tij të procedurave, të cilat duhet, nga ana e tyre (inter alia), të përmbajnë dispozita për mbajtjen e takimeve dhe për caktimin e një Kryetari dhe të kohës së tij/saj të kryesisë.

5. Komiteti i Përbashkët mund të vendosë të ngrejë nën-komitetet dhe grupe pune, në rast se e sheh të nevojshme, në mënyrë që ato ta ndihmojnë për të përmbushur detyrat e tij.

Neni 31

Bashkimet Doganore, Zonat e Tregtisë së Lirë dhe Tregtia Kufitare

1. Kjo Marrëveshje nuk do të ndalojë mbajtjen ose krijimin e bashkimeve doganore, e zonave të tregtisë së lirë ose të rregullimeve në tregtinë kufitare, në masën që këto nuk ndikojnë negativisht në regjimin tregtar të Palëve Kontraktuese dhe në veçanti, në dispozitat që kanë të bëjnë me rregullat e origjinës, të përcaktuara në këtë Marrëveshje.

2. Sipas kërkesës, Palët Kontraktuese duhet të informojnë njëra-tjetrën për çdo lloj marrëveshje që parashikon krijimin e bashkimeve doganore apo zonave të tregtisë së lirë.

Neni 32

Shërbimet dhe Investimet

1. Palët Kontraktuese njohin rëndësinë në rritje të disa fushave, të tilla si shërbimet dhe investimet. Në përpjekjet e tyre për të zhvilluar gradualisht dhe për të zgjeruar bashkëpunimin midis tyre, në veçanti në kontekstin e integritetit evropian, ato do të bashkëpunojnë me synimin për të arritur një liberalizim progresiv dhe hapje të dyanëshme të tregjeve të tyre për investime dhe tregtinë në shërbime, duke patur parasysh dispozitat përkatëse të Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tregtinë në Shërbime.

2. Palët Kontraktuese do të diskutojnë në Komitetin e Përbashkët këtë bashkëpunim me qëllim zhvillimin dhe thellimin e lidhjeve midis tyre, të udhëhequr nga ky Nen.

Neni 33

Përmbushja e Detyrimeve

1. Palët Kontraktuese duhet të marrin të gjitha masat e nevojshme për të siguruar arritjen e objektivave dhe përmbushjen e detyrimeve të kësaj Marrëveshjeje.

2. Në rast se ndonjëra nga Palët Kontraktuese konsideron që Pala tjetër Kontraktuese ka dështuar që të përmbushë një detyrim sipas kësaj Marrëveshjeje, Pala e interesuar mund të marrë masat e duhura sipas kushteve dhe në përputhje me procedurat e përcaktuara në Nenin 20 të kësaj Marrëveshjeje.

Neni 34

Klauzola Zhvilluese

Aty ku një Palë Kontraktuese konsideron se mund të jetë e dobishme në interesin e ekonomive të Palëve Kontraktuese për të zhvilluar dhe thelluar marrëdhëniet e vendosura në këtë Marrëveshje, duke i zgjeruar ato në fusha që nuk janë mbuluar këtu, ajo duhet t'i parashtrojë një kërkesë të arsyetuar Palës tjetër Kontraktuese. Palët Kontraktuese mund të instruktojnë Komitetin e Përbashkët për të ekzaminuar këtë kërkesë dhe, kur është e përshtatshme, për të bërë rekomandime ndaj tyre, veçanërisht me qëllim të hapjes së negociatave.

Neni 35

Amendamentet

Amendamente ndaj kësaj Marrëveshjeje, të tjera nga ato të vendosura në përputhje me paragrafin 3 të Nenit 30 të kësaj Marrëveshjeje, dhe të cilat janë aprovuar nga Komiteti i Përbashkët, duhet të hyjnë në fuqi në datën e marrjes së notës diplomatike të fundit, e cila konfirmon se të gjitha procedurat e kërkuara nga legjislacioni kombëtar i secilës Palë Kontraktuese për hyrjen në fuqi të amendamenteve kanë përfunduar.

Neni 36
Protokollet dhe Anekset

Shënimet e Kuptimit, Anekset dhe Protokollet e kësaj Marrëveshje janë një pjesë integrale e saj. Komiteti i Përbashket mund të vendosë të amendojë Shënimet e Kuptimit, Anekset dhe Protokollet subjekte të procedurave të brendshme ligjore të Palëve Kontraktuese.

Neni 37
Vlefshmëria dhe Tërheqja nga Marrëveshja

1. Marrëveshja përfundohet për një periudhë të pacaktuar.
2. Secila Palë Kontraktuese e kësaj Marrëveshje mund të tërhiqet prej saj, me anë të një njoftimi të shkruar ndaj Palës tjetër Kontraktuese. Pushimi i Marrëveshjes do të kryhet në ditën e parë të muajit të shtatë që ndjek datën në të cilën njoftimi është marrë nga Pala tjetër Kontraktuese.
3. Palët Kontraktuese bien dakort që në rast të hyrjes së njëres prej Palëve Kontraktuese të kësaj Marrëveshjeje në Bashkimin Evropian, Marrëveshja do të pushojë së ekzistuari në ditën përpara hyrjes në BE të Palës respektive Kontraktuese, pa kompensime të mëvonshme për Palën tjetër Kontraktuese.

Neni 38
Hyrja në Fuqi

Kjo Marrëveshje është subjekt ratifikimi. Ajo hyn në fuqi në ditën e parë të muajit të dytë pas datës së marrjes së njoftimit të dytë me shkrim në të cilin Palët Kontraktuese, informojnë njëra tjetrën nëpërmjet kanaleve diplomatike, që ato e kanë ratifikuar Marrëveshjen.

NË DËSHMI TË DHËNË KËTU, Palët nënshkruese të autorizuar me fuqi të plotë, e kanë nënshkruar Marrëveshjen e tanishme.

BËRË në dy kopje në _____ më datë të _____ në Shqip, Bullgarisht dhe Anglisht, secila prej tyre autentike me vlerë të njëjtë. Në rast mosmarrëveshjeje do të mbizoterojë teksti anglisht.

PËR REPUBLIKËN E SHQIPËRISË

PËR REPUBLIKËN E BULLGARISË